

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	1517
Land:	Irak
Kilde:	Landinfo
Titel:	Irak: Å frasi seg irakisk statsborgerskap, gjenopprettelse av irakisk statsborgerskap
Udgivet:	31. maj 2023
Optaget på baggrundsmaterialet:	18. september 2023

Irak: Å frasi seg irakisk statsborgerskap, gjenopprettelse av irakisk statsborgerskap

- Er det mulig å frasi seg sitt irakiske statsborgerskap, og hvordan går en eventuelt frem for å gjøre dette?
- Er det mulig å gjennerve irakisk statsborgerskap dersom en har sagt fra seg dette?

Frasigelse og gjenopprettelse av irakisk statsborgerskap

Denne responsen tar for seg hvorvidt irakiske statsborgere kan si fra seg sitt statsborgerskap, og om dette i så tilfelle er en prosess som kan reverseres. Responsen omtaler videre prosedyrene knyttet til dette, samt hvilke konsekvenser det vil ha for utstedelse av irakiske ID-dokumenter. Responsen er basert på informasjonen som fremgår av relevant irakisk lovverk, samt informasjon om praktiske prosedyrer publisert på det irakiske utenriksdepartementets nettsider. Responsen ser ikke på praksis knyttet til håndhevelse av gjeldene lover og prosedyrer.

Bestemmelsene i lovverket

I Irak reguleres statsborgerskap gjennom Nasjonalitetsloven, lov nr. 26 av 2006 (Yassen 2021, s. 5). Det fremgår av artikkel 10 av denne loven at irakere har anledning til å si fra seg sitt irakiske statsborgerskap, samt å gjenopprette dette én gang (Presidential Council of Iraq 2006a, b).

I artikkel 10 nr. 1 slås det fast at en iraker skal beholde sitt irakiske statsborgerskap også selv om vedkommende har tilegnet seg et annet statsborgerskap, med mindre vedkommende skriftlig har erklært at hen ønsker å si fra seg dette.

I artikkel 10 nr. 3 slås det fast at en iraker som har sagt fra seg sitt irakiske statsborgerskap kan få dette gjenopprettet dersom vedkommende returnerer til Irak på lovlig vis og bor der i minst ett år.¹ Det vises videre til at «ministeren kan

¹ I den engelskspråklige versjonen av loven referert til her, står det ikke eksplisitt at innreisen til Irak (for å gjenopprette statsborgerskap) må skje på lovlig vis, men dette sies tydelig i den arabiskspråklige originalen. Den engelske oversettelsen er hentet fra UNHCRs Refworld, men det

anse [hen] som iraker fra tidspunktet vedkommende returnerte», så fremt hen har levert søknad om å få gjenopprettet sitt irakiske statsborgerskap innen denne perioden har utløpt. Til slutt slås det fast at man kun har rett til å gjenopprette sitt irakiske statsborgerskap én gang (Presidential Council of Iraq 2006a, b).

Prosedyrer for å si fra seg sitt statsborgerskap og gjenopprette dette

Det irakiske utenriksdepartementet har på sine nettsider publisert en detaljert oversikt over prosedyrene for både å si fra seg irakisk statsborgerskap og å få dette gjenopprettet. Denne er tilgjengelig i både arabiskspråklig (Ministry of Foreign Affairs (MOFA) u.å.-b) og engelskspråklig (Ministry of Foreign Affairs (MOFA) u.å.-a) variant. Det foreligger enkelte mindre forskjeller mellom de to variantene, men dette later til å være knyttet til oversettelsen snarere enn reelle forskjeller i meningsinnhold.²

Dette dreier seg, ikke overraskende, om prosedyrer for å frasi seg irakisk statsborgerskap når man befinner seg utenfor Irak, gjennom en irakisk utenriksstasjon. Flere ulike utenriksstasjoner har da også varianter av denne oversikten på sine nettsider, med varierende grad av detaljer. Vel å merke er ingen av disse artiklene datert.

Fra disse prosedyrene kommer det frem at man må møte opp personlig for å søke om å si fra seg sitt statsborgerskap, avgi fingeravtrykk og levere inn originalene av sine irakiske ID-dokumenter. Disse spesifiseres til å inkludere statsborgerskapsbevis, ID-kort og pass. Det spesifiseres videre hvordan man går frem dersom man ikke har tilgang til originalen av ett eller flere av disse dokumentene (Ministry of Foreign Affairs (MOFA) u.å.-a, b).

For å gjenopprette irakisk statsborgerskap må man som det fremgår av loven reise lovlig inn i landet, og oppholde seg der i minst ett år. Dette fordrer at en har papirer som muliggjør innreise til Irak.

Det er verdt å merke seg at konteksten både i lovverket og i prosedyrene beskrevet av utenriksdepartementet later til å være at dette er noe som er aktuelt for personer som har tilegnet seg et annet statsborgerskap. Det sies dog ikke noe om at disse bestemmelsene kun gjelder dersom man har ervervet et annet statsborgerskap, eller at dette er et krav. Det angis med andre ord ikke hvorvidt loven tillater at man sier fra seg sitt irakiske statsborgerskap for så å ende opp som statsløs.

Når en har oppholdt seg lovlig i landet i minst ett år, kan en så søke om å gjenopprette sitt irakiske statsborgerskap. Det finnes ikke et eget skjema for dette, men vedkommende må legge frem originaler eller kopier av nære slektningers ID-

fremgår ikke hvem som står bak oversettelsen. Denne forskjellen er også bakgrunnen for at det i denne responsen refereres til begge versjoner av loven.

² Begge varianter refereres like fullt til her, gitt disse mindre forskjellene.

papirer samt utskrift fra sivilregisteret (Ministry of Foreign Affairs (MOFA) u.å.-a, b).

Som det fremgår av artikkel 10 nr. 3 av lov om irakisk statsborgerskap, har en kun anledning til å gjenopprette irakisk statsborgerskap én gang (Presidential Council of Iraq 2006a, b).

Konsekvenser for utstedelse av irakiske ID-dokumenter

Som beskrevet ovenfor må en levere inn originaler av ID-dokumenter når en søker om å frasi seg sitt irakiske statsborgerskap, alternativt forklare hvorfor disse ikke kan leveres inn dersom de ikke er tilgjengelige. Utenriksdepartementet skriver videre på sine nettsider at når en søknad om å frasi seg statsborgerskapet godkjennes, registreres dette i folkeregisteret og passregisteret i Irak (Ministry of Foreign Affairs (MOFA) u.å.-a, b). Det vil så gjøres en anmerkning for å sikre at vedkommende ikke får utstedt pass eller andre irakiske ID-dokumenter. En person som får godkjent søknad om frasingelse av irakisk statsborgerskap skal således hverken inneha gamle irakiske ID-dokumenter, eller få utstedt nye.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

Ministry of Foreign Affairs (MOFA), The Republic of Iraq (u.å.-a). *Nationality Cert*. Bagdad: MOFA. Tilgjengelig fra <https://mofa.gov.iq/nationality-cert> [lastet ned 24. mai 2023].

Ministry of Foreign Affairs (MOFA), The Republic of Iraq (u.å.-b). *الحصول على شهادة الجنسية [Anskaffelse av statsborgerskapsbevis]*. Bagdad: MOFA. Tilgjengelig fra <https://mofa.gov.iq/%d8%a7%d9%84%d8%ad%d8%b5%d9%88%d9%84->

[%d8%b9%d9%84%d9%89-%d8%b4%d9%87%d8%a7%d8%ac%d8%a9-%d8%a7%d9%84%d8%ac%d9%86%d8%b3%d9%8a%d8%a9](#) [lastet ned 24. mai 2023].

Presidential Council of Iraq (2006a). *Iraqi Nationality Law No. 26 of 2006*. Tilgjengelig fra <https://www.refworld.org/pdfid/4b1e364c2.pdf> [lastet ned 23. mai 2023].

Presidential Council of Iraq (2006b). 2006 لسنة (26) قانون الجنسية العراقية رقم [Iraqi Nationality Law No. 26 of 2006]. Tilgjengelig fra <https://www.refworld.org/cgi-bin/tehis/vtx/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=4b1e365a2> [lastet ned 23. mai 2023].

Yassen, Abdullah Omar (2021, mai). *Report on Citizenship Law: Iraq*. Firenze: Global Citizenship Observatory (GLOBALCIT), Robert Schuman Centre for Advanced Studies. Tilgjengelig fra https://cadmus.eui.eu/bitstream/handle/1814/71403/RSCAS_GLOBALCIT_CR_2021_12.pdf?sequence=1 [lastet ned 23. mai 2023].

© Landinfo 2023

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.